

nieuwsbrief

nummer 3, december 2004

Van de redactie

In de laatste nieuwsbrief van het jaar 2004 blikken we niet uitgebreid terug, maar richten we ons vooral op de (nabije) toekomst.

Uiteraard staan we wel stil bij de zeer inspirerende en goedbezochte studiedag in Utrecht, waarvan Charlotte Siinema verslag doet.

De toekomst dan: al vroeg in 2005 organiseert de NVMB op meerdere plaatsen in ons land een nieuwe cursus over Popmuziek; staat de Voorjaarsbijeenkomst in het teken van de gewijzigde wetgeving rond het auteursrecht, dat vergaande consequenties voor het muziekbibliotheekwezen kan hebben en in dit nummer vindt u dé kapstok voor activiteiten rond geboorte- en sterfdata van componisten en artiesten: het herdenkingsjaar 2005. Ook staan belangrijke besluiten op stapel rond het IBL van bladmuziek en het project Landelijk

Lenen. Meer over deze zaken in deze nieuwsbrief.

In onze rubriek Het onbewoonde eiland maakt u dit keer kennis met de vijf favoriete cd's van redacteur Frans Westgeest; van Jos Oegema treft u opnieuw een column aan die tot nadenken stemt én een impressie van de Orkestbibliotheek; en last but not least doet de programmacommissie een belangrijke oproep: zij zoekt nieuwe leden!

Vanaf deze plaats wil de redactie de Centrale Discotheek Rotterdam feliciteren met de NVB-OB innovatieprijs voor openbare bibliotheken die zij 25 november j.l. ontving van de beroepsvereniging voor bibliothecarissen (NVB), waarover meer in onze rubriek Berichten uit het veld.

Van het bestuur

Met de goed bezochte laatste studiedag nog vers in het geheugen alvast een korte vooruitblik naar de activiteiten van het komende jaar.

Zoals afgesproken tijdens de ALV komt de NVMB in 2005 met een nieuwe cursus, gewijd aan Popmuziek. Meer hierover elders in deze Nieuwsbrief.

Enkele leden hebben aan het bestuur vragen gesteld over de nieuwe auteurswet. Heel concreet kwam de vraag met betrekking tot

het legaal kopiëren van bladmuziek aan de orde. Mede naar aanleiding van deze vragen is in overleg met de programmacommissie besloten tijdens de voorjaarsbijeenkomst aandacht te besteden aan de nieuwe auteurswet. Graag doe ik een oproep aan leden om vragen op het gebied van auteursrecht te melden aan de secretaris. Als bibliotheken al concrete maatregelen genomen hebben naar aanleiding van de nieuwe auteurswet dan is het bestuur daarin ook zeer geïnteresseerd.

Tot slot wil ik melden dat verschillende NVMB-leden (waaronder uw voorzitter en secretaris) aanwezig waren op een studiemiddag over muziekbibliotheekwerk in Vlaanderen, gehouden in Brussel op 22 november. Op de studiemiddag kwam niet alleen samenwerking tussen muziekbibliotheken in Vlaanderen (en dan met name tussen de grote muziekconservatoria) aan bod, maar werden ook presentaties gehouden over projecten als RIPM en Music Navigator. België kent geen landelijke muziekbibliotheekvereniging die tevens

fungeert als IAML-afdeling, zoals in Nederland. De opdeling van België in gewesten maakt dit (vooralsnog) onmogelijk. De Brusselse Koninklijke Bibliotheek / Bibliothèque Royale neemt als federale instelling weer een geheel eigen plaats in. Het bestuur hoopt op nadere contacten met de Vlaamse collega's, al dan niet in IAML verband.

Martie Severt, secretaris

Denk aan muziek

Verlag van de NVMB-studiedag in het Museum van Speelklok tot Pierement op 25 november 2004

Aansluitend op de studiemiddag over de (meer-)waarde van de bibliotheek ging het deze studiedag over wat muziek meer kan bieden dan 'georganiseerd geluid'. Een van de sprekers, Marcel Cobussen, schreef hierover in een ingezonden brief in de Volkskrant van 12 oktober jl.: "Kunst laat ons de dingen anders zien, anders horen, anders beleven (...). Veel kunst levert meer op dan mooie plaatjes en amusante voorstellingen (...). Kunst heeft een eigen verhaal, waarin (...) elk ding, een boom, een berg, een huis, de roep van een vogel de onverschilligheid en gewoonte geheel verliest". Daarover ging deze studiedag.

In de Transeptzaal van het Utrechtse Museum van Speelklok tot Pierement werden we welkom geheten door Els van Swol en luisterden vervolgens naar de filosoof **Jan Flameling**, oprichter van het Filosofisch Bureau Ataraxia en werkzaam aan de Internationale School voor Wijsbegeerte in Leusden. Flameling is een groot kenner van het werk van de Amerikaanse filosofe Martha Nussbaum. Aan de hand van haar recente boek *Oplevingen van het denken*; over de menselijke emoties plaatste Flameling muziek in het kader van haar gehele werk. Dat werk kan worden omschreven als een 'oproep tot medemenselijkheid'. Ze tracht een antwoord te geven op de vraag hoe de moderne, in principe op zichzelf gerichte mens, een voorbeeld kan nemen aan het mensbeeld dat Aristoteles schetst: de mens als gemeenschapswezen, dat zich

verantwoordelijk toont voor de ander, de mens die 'deugt'. Deze verantwoordelijkheid uit zich bij Nussbaum in een overtuigend politiek handelen. Zo zijn scholing en ontwikkelingssamenwerking belangrijke strijdpunten voor haar.

Bij de vraag wat 'deugt' (d.w.z. bij morele oordeelsvorming) benadrukt ze de rol van emoties. Emoties zijn inschattingen of waardeoordelen m.b.t. dingen die we zelf niet kunnen beheersen maar die van groot belang zijn voor ons welzijn. Zo vraagt ze zich af welke elementen in muziek zorgen voor de (emotionele) reacties die deze oproept. Volgens Nussbaum leidt de structuur van de muziek bij de luisteraar tot een reactie die verwijst naar algemeen menselijke feiten en situaties. Dit maakt het mogelijk om dat wat je in de muziek hoort op jezelf te betrekken en hierdoor is het ook mogelijk iets over de muziek op zich te zeggen. Haar algemene theorie over muziek past Nussbaum vervolgens toe op Mahlers 2e symfonie. Het beluisteren van deze symfonie leidde bij Jan Flameling tot o.a. de volgende reacties: "lieflijk", "grillig", "André Rieu".

Bij Nussbaum is muziek een stimulans voor het denken, een stimulans ook voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid binnen de samenleving. En muziekbibliotheken, voegde Jan Flameling daaraan toe, spelen hierin een belangrijke rol.

Leestips:

Van Martha Nussbaum: *Oplevingen van het denken*; over de menselijke emoties.

Nederlandse vert. Ambo, 2004 (ISBN 90 263 1872 3)

Over Martha Nussbaum:
Marianne Boenink in: *Filosofen van deze tijd*.
Uitg. Bert Bakker, 2002 (ISBN 90 35124421); p.
349-363

Over Jan Flameling: www.ataraxia-filosofischbureau.nl

Marcel Cobussen, jazzpianist en filosoof (werkzaam bij de Faculteit der Kunsten van de Universiteit Leiden) sprak vervolgens over 'gastvrijheid' bij Jacques Derrida. Deze Franse filosoof, vooral bekend van het 'deconstructie-denken', overleed op 9 oktober jl. Deconstructie gaat uit van het afbreken van structuren, het vraagt aandacht voor dat wat ontsnapt aan de theorie, aan het stramien. Uitgangspunt in het deconstructie-denken is 'de ander'. Niet alle muziek kan worden gedefinieerd als een combinatie van harmonie, melodie en ritme. Wel heeft alle muziek een auditieve component. Het 'andere' van muziek is het gebied tussen geluid en stilte. Muziek is, in de woorden van Derrida, 'te gast' in die stilte. Ontvankelijkheid van de luisteraar zorgt ervoor dat de luisteraar verandert door die 'ontmoeting' met muziek. Bij Derrida is muziek een beginpunt in het denken. Dit in tegenstelling tot Nussbaum die een theoretisch kader schetst en muziek hier vervolgens aan toetst. Muziek is bij Derrida niet 'de sonate' of 'romantiek' maar datgene wat misschien aan je aandacht ontsnapt. De ontmoeting met muziek is een ontmoeting met het onbekende, met het verrassende en het toevallige. En in deze ontmoeting blijft muziek vooral zichzelf.

Leestips:

Van Jacques Derrida: *Over gastvrijheid*.
Nederlandse uitg. Boom, 1998 (ISBN 90 53523995)

Over Jacques Derrida:
Dirk de Schutter in: *Filosofen van deze tijd*.
Uitg. Bert Bakker, 2002 (ISBN 90 35124421); p.
252-262

Over Marcel Cobussen:
www.cobussen.com
www.kunstenwetenschappen.nl

Het lunchconcert was een wervelend optreden van het duo **Roggeveen & Dubbeldam**, dat ons liet genieten van de mooiste Nederlandse kleinkunstliedjes.

's Middags presenteerden **Marc den Hoed** en **Justin de Nooijer** (beiden 4^e jaars student Informatiekunde aan de Universiteit Utrecht) het Orpheus Project, een muziekretrievalproject. Het belangrijkste doel van dit project is het ontwikkelen van een zoekmachine (vergelijkbaar met Google) die muziekfragmenten (melodielijnen) kan vinden in een database met circa 500.000 fragmenten. Als bron voor deze database diende de RISM A/II database. Belangrijk is het vinden van de 'ground truth', het zo precies mogelijke resultaat van een zoekactie. Een computermodel werd hiervoor getoetst door proefpersonen, waardoor dat computermodel vervolgens verder kon worden verfijnd. De onderzoekers streefden met hun project naar het leggen van maatstaven voor toekomstige zoekmachines. Een uitgebreide beschrijving van het onderzoek en de onderzoeksresultaten zijn te vinden op: <http://give-lab.cs.uu.nl/orpheus>

Na een uitgebreide rondleiding door het museum, met een demonstratie van verschillende automatische muziekinstrumenten, borrelden we nog na en konden terugkijken op een geslaagde dag!

Charlotte Sienema,
programmacommissie

Van de commissie Opleiding

De laatste cursus "Muziekvragen aan de informatiebalie? Vluchten hoeft niet meer!" werd in Amersfoort gehouden voor 15 enthousiaste deelnemers, die in de evaluatie positief oordeelden over de cursus. Ook deze evaluatie leverde weer een paar leerpuntjes op voor ons als commissie, waarmee we ons voordeel hopen te doen bij toekomstige activiteiten.

Bovengenoemde cursus wordt nu niet meer landelijk aangeboden met een vrije inschrijving, maar kan door de NVMB nog wel voor een bibliotheek of PBC georganiseerd worden. Wie geïnteresseerd is in de voorwaarden voor zo'n "in-service" cursus kan contact opnemen met het secretariaat van de NVMB: m.severt@mco.nl Momenteel is met een tweetal bibliotheken contact over een dergelijke opzet.

Cursus Popmuziek

De Commissie Opleiding bereidt intussen een nieuwe cursus voor, die popmuziek als onderwerp heeft. Docenten zijn: Mike Schepers, medewerker van de Centrale Discotheek Rotterdam en Michel van der Westen, werkzaam in de bibliotheek van Breda. Zij zijn momenteel bezig om de cursusmaterialen te maken, die in deze tweedaagse cursus gebruikt gaan worden.

Nadere informatie en een inschrijvingsformulier zal vanaf begin januari op onze website: www.nvmb.nl beschikbaar zijn.

De cursus vindt plaats op de volgende donderdagen in 2005:

- 24 februari en 3 maart in Zwolle;
- 17 en 23 maart in het westen des lands (locatie op dit moment nog niet bekend, maar is niet in Amsterdam, zoals op de studiedag gemeld);
- 14 en 21 april in Tilburg.

Titelbeschrijven muziekmaterialen

Een heel ander onderwerp, minder gericht op de openbare bibliotheek, maar niet minder belangrijk:

De laatste cursussen titelbeschrijven van muziekmaterialen hebben al weer enige jaren geleden plaats gevonden. Bestaat er inmiddels behoefte aan een cursus titelbeschrijven?

Laat het ons weten! U kunt uw wensen kenbaar maken aan Gert Floor, e-mail: gsmfloor@knmg.nl

Commissie Opleiding: Nienke de Boer, Mieke van Heijster, Dick van den Hul, Ria Warmerdam en Gert Floor

Het herdenkingsjaar 2005

Valt er in 2005 nog iets of iemand te herdenken? Jazeker! Er zijn weer genoeg componisten en artiesten een mooi rond aantal jaren geleden geboren of gestorven om ook van 2005 een luisterrijk jaar te maken. Hieronder volgt een greep uit de belangrijkste herdenkingsdata.

Naast een uitgebreide lijst met levende en dode artiesten en componisten vind je ook een aantal titels van klassiekers op LP of CD die dit jaar een gedenkwaardige leeftijd bereiken.

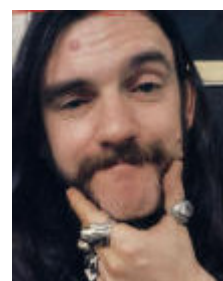
We sluiten de lijst weer af met een aantal internetadressen waar je zeer uitgebreide lijsten kunt vinden.

29 januari	100 jaar geleden première Kindertotenlieder (Gustav Mahler) in Wenen	
5 februari	Jean Gilles	300 jaar geleden gestorven
12 februari	Screamin' Jay Hawkins	5 jaar geleden gestorven
12 maart	Charlie Parker	50 jaar geleden gestorven >>
19 februari	Bonn Scott (AC/DC)	25 jaar geleden gestorven
26 maart	Easy-E (N.W.A)	10 jaar geleden gestorven
27 maart	Ian Dury	5 jaar geleden gestorven
18 april	Giacomo Carissimi	400 jaar geleden geboren
18 mei	Ian Curtis (Joy Division)	25 jaar geleden gestorven >>
20 mei	Jean-Pierre Rampal	5 jaar geleden gestorven
28 mei	Luigi Boccherini	200 jaar geleden gestorven
12 juni	Arturo Benedetti Michangeli	10 jaar geleden gestorven
29 augustus	Jack Teagarden	100 jaar geleden geboren
25 september	John Bonham (Led Zeppelin)	25 jaar geleden gestorven
15 oktober	100 jaar geleden première La mer (Claude Debussy) in Parijs	
19 oktober	Don Cherry	10 jaar geleden gestorven
14 november	Fanny Mendelssohn	200 jaar geleden geboren
19 november	Tommy Dorsey	100 jaar geleden geboren
27 november	Arthur Honegger	50 jaar geleden gestorven
8 december	John Lennon	25 jaar geleden gestorven >>
25 december	Dean Martin	10 jaar geleden gestorven
28 december	100 jaar geleden première Die lustige Witwe (Franz Léhar)	

De volgende artiesten bereiken in 2005 een leeftijd die een speciale vermelding verdient:

3 januari	Stephen Stills	wordt 60 jaar
9 januari	Jimmy Page (Led Zeppelin)	wordt 60 jaar
10 januari	Rod Stewart	wordt 60 jaar
19 januari	Simon Rattle	wordt 50 jaar >>
25 maart	Patty Brard	wordt 50 jaar
30 maart	Eric Clapton	wordt 60 jaar
7 april	Hans van Hemert	wordt 60 jaar
14 april	Ritchie Blackmore (ex-Deep Purple)	wordt 60 jaar
17 april	Rob Bolland	wordt 50 jaar
25 april	Björn Ulvaeus (Abba)	wordt 60 jaar
8 mei	Keith Jarrett	wordt 60 jaar
9 mei	Annie-Sophie von Otter	wordt 50 jaar
19 mei	Pete Townsend (The Who)	wordt 60 jaar
30 mei	Nicky Headon (The Clash)	wordt 50 jaar (kan goed worden gecombineerd met 25-jarige klassieker Sandinista!. Zie ook 15-12: Paul Simonon)
1 juni	Frederica Von Stade	wordt 60 jaar
1 juli	Deborah Harry (Blondie)	wordt 60 jaar
13 juli	Ivo de Wijs	wordt 60 jaar
30 juli	David Sanborn	wordt 60 jaar
31 augustus	Van Morrison	wordt 60 jaar >>
31 augustus	Itzhak Perlman	wordt 60 jaar
9 september	Fay Lovsky	wordt 50 jaar
26 september	Bryan Ferry	wordt 60 jaar
29 september	Jerry Lee Lewis	wordt 70 jaar
4 oktober	Bob Fosko (De raggende manne)	wordt 50 jaar
7 oktober	Yo-Yo Ma	wordt 50 jaar
12 november	Neil Young	wordt 60 jaar
14 november	Frida Anderson (Abba)	wordt 60 jaar
17 november	Steve Earle	wordt 50 jaar
5 december	Little Richard	wordt 70 jaar
1 december	Bette Midler	wordt 60 jaar
15 december	Paul Simonon (The Clash)	wordt 50 jaar (zie ook: 30 mei: Nicky Headon)
24 december	Lemmy (Motörhead)	wordt 60 jaar (leuk te >> combineren met de 25-jarige klassieker Ace of Spades: zie "Klassiekers")

Overigens: dit is maar een greep uit de gedenkwaardige jarigen! Met het verstrijken van de tijd groeit het aantal popmuzikanten die tegen hun (pre)pensioen aan zitten. Voor een complete lijst verwijzen we graag naar de "Brainyencyclopedia" (zie: bronnen)

Klassiekers op vinyl of cd

De volgende klassiekers zijn in 2005 een gedenkwaardig aantal jaren geleden gemaakt:

10 jaar geleden:

The Chemical Brothers – Exit planet dust: Begin van de big beat >>

Goldie – Timeless: Begin van Jungle >>

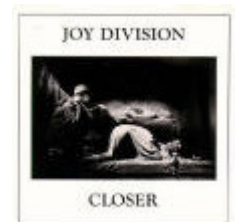
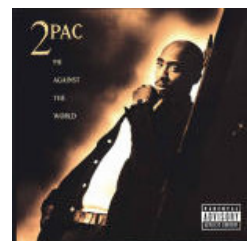
Leftfield – Leftism: begin van intelligent techno

Oasis – (What's the story) Morning glory: klassieker met o.m. Wonderwall (in 2005 kunnen we een nieuwe Oasis release verwachten)

Radiohead – The bends: doorbraakplaat met o.m. My iron lung

Tricky – Maxinquaye: doorbraakplaat met o.m. Public Enemy cover Black steel

2Pac – Me against the world: Doorbraakplaat met o.m. Dear Mama >>

25 jaar geleden:

AC/DC – Back in black: klassieker en 1^e plaat met nieuwe zanger Brian Johnson (Bonn Scott 25 jaar geleden overleden)

The Blues Brothers – Original Soundtrack

The Clash – Sandinista! >>

The Cure – Seventeen seconds: doorbraakplaat met o.a. A forest

Talking heads – Remain in light: klassieker met o.a. Once in a lifetime

Joy Division – Closer (zanger Ian Curtis 25 jaar geleden overleden) >>

Motörhead – Ace of spades

50 jaar geleden:

Bill Haley & The Comets: Rock around the clock: begin van de rock&roll

Bronnen:

De standaardlijst Pop / Johan Stapel en Frans Westgeest

The brainy encyclopedia (afd.: muziek per jaar):

http://www.brainyencyclopedia.com/encyclopedia/li/list_of_musical_events.html

The dead Rock Stars Club: <http://users.efortress.com/doc-rock/deadrock.html>

Allmusicguide: <http://www.allmusicguide.com>

Classical Composers Database: <http://www.classical-composers.org/>

Nationaal Popinstituut: <http://www.popinstituut.nl>

Rockdeaths: <http://rockdeaths.mybravenet.com/index.html>

Nieuwe AI@dincampagne van start

AI@din heeft afscheid genomen van de welbekende AI@dinman, je weet wel: die man met dat grote hoofd die te pas en te onpas antwoorden riep op niet-gestelde vragen. De AI@dinman heeft zeker zijn effect gehad: hij heeft de naamsbekendheid van AI@din vergroot en gezorgd voor een flinke toename van het aantal vragen. Er schijnen inmiddels heel wat jongeren de AI@dinman te imiteren! Het directe verband tussen AI@din en de openbare bibliotheek werd echter in deze campagne te weinig zichtbaar.

De nieuwe campagne is wederom gericht op jongeren en gaat uit van alledaagse situaties: in de keuken, op de bank, in de disco, ja zelfs op het toilet. Overal kunnen vragen opkomen: zo vraagt zoonlief wanneer vrouwen in de overgang raken wanneer zijn moeder hem bits terechtwijst en vraagt moeder zich geërgerd af wie die "herrie" heeft uitgevonden die uit de kamer van hun kind knalt. Bob Fosko, de ex-Raggende Man, spoort als voice over de persoon in kwestie aan om "dat lekker aan AI@din te vragen". De door Eddie Terstall geregisseerde clips worden sinds 22 november uitgezonden op

RTL5, MTV, TMF, Yorin en Discovery Channel. Deze spotjes leggen een direct verband tussen AI@din en de openbare bibliotheek en brengen de bibliotheek op een dynamische manier bij jongeren over het voetlicht.

Helaas was het bij het schrijven van dit stukje nog te vroeg om de effecten van de campagne te meten. De vorige campagnes leidden zoals gezegd tot een flinke toename van het aantal vragen. In de tussenliggende periodes daalde dit aantal weer, maar zat er wel stijging in het aantal gestelde vragen per klant. Met andere woorden: AI@din bouwt zo langzamerhand een vaste klantenkring op.

In de volgende aflevering van de Nieuwsbrief meer over de resultaten van 2004 en deze najaarscampagne. Namens het domeinteam Muziek wens ik jullie alvast een luisterrijk 2005!

Frans Westgeest
f.westgeest@debieb.nl

Meet informatie over de najaarscampagne is te vinden op www.debibliotheken.nl/ onder de knop AI@din.

Van de IBL-commissie

De IBL-commissie heeft in 2004 5x vergaderd en zich met name over de ontwikkelingen bij Landelijk Lenen (LL) gebogen. Op 9 december zal de VOB een go - no go besluit nemen ten aanzien van de voortgang van dit project.

Onze aandacht is vooral gericht op het verbeteren van zoek- en aanvraagmogelijkheden voor bladmuziek in de Aquabrowser. Hierover wordt momenteel overleg gevoerd met Bibliotheek.nl en het WSF-bureau.

Het 2^e project, WSF13, is tot op dit moment nog niet officieel gekoppeld aan LL. De verwachting is wel dat dit in de 1^e helft van 2005 zal gebeuren.

In afwachting van deze ontwikkelingen is de informatie op de NVMB -website over IBL dan ook deels vernieuwd. Uiteraard is het wel een afspiegeling van de huidige stand van zaken. Zo kan men b.v. direct een aanvraag plaatsen in de WSF13 catalogus, ingeschreven als surfer, maar men kan ook gewoon met het

bekende elektronisch aanvraagformulier een aanvraag indienen.

De WSF13 catalogus wordt, als landelijke catalogus van de grote steden bibliotheken, gevuld met de bladmuziekcollecties die tot nu toe niet in Pica waren gecatalogiseerd. Een proces dat langzaam vordert, omdat het hier, naast bladmuziek, tevens om andere collectiedelen gaat.

De verwachting is dat men hiermee op tijd klaar zal zijn, om aan te kunnen sluiten bij de officiële start van het LL project.

De aandacht van de IBL-commissie is dan ook voorlopig gericht op beide sporen, LL én WSF13 en concentreert zich op het realiseren van goede zoekmogelijkheden voor bladmuziek, middels een speciale interface (1).

Het aanvragen van de juiste titel/juiste uitgave (met name door de klant zelf) is

mogelijk een punt van zorg. Om dit goed te laten verlopen wordt onderzocht of een wizard/aanvraaghelp (2) tijdens dit proces nuttig kan zijn.

Er wordt gekeken naar de mogelijkheid een zogenaamde 'vrije aanvraag' (3) te kunnen blijven doen en daartoe (een deel van) het elektronisch aanvraagformulier in het menu van de Aquabrowser te plaatsen. Op deze wijze blijft het mogelijk ook aanvragen van niet - online gecatalogiseerde bladmuziek te kunnen blijven indienen.

We sluiten 2004 af met een positief gevoel en zien als commissie uit naar alles wat op stapel staat voor 2005!

Namens de IBL-commissie, Hanneke Kuiper
Voor informatie: h.kuiper@oba.nl

IAML – Toolbox werkgroep van start!

Virtueel samenwerken is binnen ons dagelijks werk steeds meer aan de orde en Denemarken is daarbij voor ons, als **Openbare Bibliotheek** sector, vaak een aansprekend voorbeeld.

De Toolbox is dan ook bij IAML niet voor niets een Deens initiatief.

In de werkgroep zijn 6 landen vertegenwoordigd, n.l. Amerika, Engeland, Zweden, Finland, Denemarken en Nederland. De werkgroep heeft afgelopen jaar in Noorwegen een aantal zaken afgesproken om de start van de Toolbox mogelijk te maken.

De belangrijkste doelstelling daarbij is om de betrokkenheid van alle collega's van, met name, Openbare Bibliotheken bij IAML te vergroten en elkaar, ook op afstand, ondersteuning te bieden.

De Toolbox is daarbij het middel om elkaar te vinden.

Natuurlijk ligt daarbij de gedachte aan een ontwikkeling van iets dergelijks voor Nederland voor de hand en alle activiteiten i.v.m. de IAML Toolbox, zullen dan ook steeds daarop gericht zijn.

De Deense virtuele organisatie voor de openbare bibliotheek is vergelijkbaar met die in Nederland. Men kent een virtuele organisatie voor muziek bij Openbare

bibliotheken, Musikbibliotek.dk, waar de Toolbox als interactief virtueel naslagwerk voor het dagelijks werk van de muziekbibliothecaris deel van uitmaakt. Behalve naslagwerk is de Toolbox dus tevens een dynamisch netwerk dat zich richt op het ontwikkelen van vaardigheden van collega's, het uitwisselen van ervaring en het verzamelen/aanbieden van vakkennis.

Het virtuele gezicht van onze gezamenlijke Openbare Bibliotheken in eigen land wordt vormgegeven in **Bibliotheek.nl**.

Op het ogenblik is binnen Bibliotheek.nl een aantal ontwikkelingen gaande, waarvan die van **Muziekbibliotheek.nl** straks vergelijkbaar zal zijn met Musikbiblioteket.dk.

De Denen hebben intussen ruim 2 jaar virtuele samenwerking achter de rug en dat is behalve efficiënt, ook zeer vruchtbaar gebleken.

Daar waar nu nog wij vaak per instelling/collega worstelen met hetzelfde probleem en er allemaal op eigen wijze veel tijd in stoppen/mee verdoen om het op te lossen, werken zij direct en doelgericht samen. Denk b.v eens aan alle lijsten om de songbooks te ontsluiten op titelniveau! Binnen de structuur van de Toolbox blijft toch alle ruimte voor eigen initiatief, dat dan

tegelijktijd met anderen kan worden gedeeld.

Bij Muziekbibliotheek.nl zou je kunnen denken aan het verzamelen van kennis op een aantal gebieden, grotendeels gericht op zowel het publiek als collega's als gebruikers, deels alleen geschikt voor collega's.

Denk daarbij b.v. ook aan Al@din (vraag het een collega!), IBL leenverkeer, muziekcollecties, kennis over muziek, muziek en techniek, copyright, organisatie muziekbibliotheekwerk, muziekleven/festivals e.d

Opdracht voor de leden van de werkgroep is nu in eerste instantie:

1. het verzamelen van alle collega's van Openbare bibliotheken in Nederland die met muziek werken. (naam, vestiging, E – mail).

Ik zal daartoe sommigen van jullie aanvullend om hulp vragen, het gaat hier n.l. ook om die collega's die eigenlijk niet zo vaak deelnemen in landelijke bijeenkomsten.

2. het verzamelen van 10 webadressen per collega van vaak gebruikte, favoriete of bijzondere websites, deze zou ik van jullie allen willen ontvangen om ze als Nederlands aandeel mee kunnen nemen naar de volgende Toolbox bijeenkomst.

Vast heel veel dank voor jullie bijdrage!

De gegevens kun je doorgeven aan

h.kuiper@oba.nl

Het eiland (2): de vijf favoriete cd's van ..... Frans Westgeest

We kennen deze rubriek wel uit verschillende media: welke 5 favoriete -vul maar in- producten mogen niet ontbreken in de bagage bij een verbanning naar een onbewoond eiland. Deze keer de vijf cd's van collega-redactielid Frans Westgeest.

De voordelen van een verblijf op een onbewoond eiland: geen burens en veel tijd. Om van beide voordelen grondig te profiteren gaan de volgende 5 cd's in mijn overlevingspakket:

Barkmarket: L.Ron

Die zet ik zo hard dat passerende schepen ervan uit koers raken. Zogenaamde noise: gruisige, schurende rock die het liefst de vierkwartsmaat omzeilt. Onvoorspelbaar en confronterend. De voorman van dit trio uit New York -Dave Sardy – is een gevierd producer en had zodoende genoeg dollars op zak om zijn eigenzinnigheid compromisloos

in muziek om te zetten. "Had", want L.Ron (1996) was het laatste wapenfeit van Barkmarket. Helaas!

Johann Sebastian Bach:

Franse suites (uitgevoerd door Glenn Gould) Voornamelijk vanwege één noot uit één deel van één suite: de sarabande uit de eerste suite. Maar ja: aangezien ze noten niet los verkopen gaat de hele cd-box mee. Hoe controversieel ook: Glenn Gould's linkerhand vind ik in Bach oppermachtig. In dit bewuste gedeelte brengt deze hand mij altijd weer in vervoering. Welke noot ik precies bedoel kan ik zo niet uitleggen, maar op het eiland heb ik

alle tijd om dat uit te zoeken: ik meld het u wel per flessenpost.

Francisco Lopez: # 89

Bij deze CD staat geen plaatje, want hij zit in een kale jewel case. Geen wonder als je een productie hebt als deze geluidskunstenaar uit Madrid: de teller staat nu op 156. Maar doe je ogen dicht en denk aan een monochroom van Mark Rothko: aanvankelijk neem je slechts één kleur waar, om vervolgens het schilderij in te worden gezogen. Zo werkt ook de muziek van Lopez. # 89 bevat op het eerste gehoor 45 minuten vliegtuigmotorgeluid, maar je wordt er gaandeweg in opgenomen en meegevoerd naar ongekende hoogten. Ik heb ooit Lopez live gehoord. Een onvergetelijke ervaring: muziek letterlijk als een tastbare muur van geluid.

This heat: Deceit

Britse avant-garde uit begin '80. De grauwhed van Sheffield in muziek vertaald. De groep hield het na twee studiolaten voor gezien, naar verluidt vanwege gebrek aan erkenning. Deceit is een must voor de liefhebber van muzikaal avontuur: songs en soundscapes wisselen elkaar af, soms rauw, soms breekbaar, altijd verrassend.

Underworld: Second

toughest in the infants

Er moet natuurlijk ook worden gedanst, al is het in je eentje. Deze cd is dansmuziek in optima forma: uitgesponnen nummers met een spannende opbouw, waarin laag na laag een muzikaal bouwwerk wordt gemetseld rond een dwingende vierkwartsmaat. Dans- en luistermuziek tegelijk. Kent u het nummer Born slippy niet? Toch wel... zeker als u Trainspotting heeft gezien ("lager, lager, lager!").

Superhero

Zoekt u een wereldbaan? Denk eens aan de Openbare Bibliotheek van New York. Onder in dit gebouw bevindt zich nog een bibliotheek. Geen gewone, maar een zeer bijzondere: hier bewaart en catalogiseert men alle grote geheimen van het menselijk bestaan. Het Gulden Vlies, het zwaard van Excalibur, de Graal: alle mythen uit de menselijke geschiedenis zijn hier verzameld én toegankelijk gemaakt. Aan de bibliothecaris worden dus ook zeer speciale eisen gesteld: de collectie moet worden beschermd tegen kwade geesten. En toch ziet deze man er gewoon uit!

Onzin? Tja. Er is een nieuwe film uit over ons beroep: The Librarian. Noah Wyle (bekend van ER) speelt de hoofdrol. Met de grote kennis van zaken van een goede inlichtingenbibliothecaris weet hij alle gevaren te weerstaan. Bibliotheken spreken al eeuwen tot de verbeelding, als centra van kennis en wijsheid,

van macht en magie. Nederlandse bibliotheken zijn onlangs ook vastgelegd: 'Hier groeien boeken uit de grond: bibliotheken en bibliothecarissen gefotografeerd door Candida Höfer en Bert Nienhuis' door Els Barents. Hebben we het al in de collectie? Herkennen we ons in de beelden?

Volgens Psychology today van augustus 2004 is de bibliothecaris een muggenzifter. Hij is geobsedeerd door details, plant zijn taken, maar is zelden klaar en is nooit tevreden. De gebruiksaanwijzing voor mensen met deze compulsieve persoonlijkheidsstoornis is dat men zich niet moet laten opfokken, maar met humor en relativiseringsvermogen tegemoet moet treden. Ach, willen we liever de kantoorbink (manager) of het muisje (assistent) zijn?

Zou het beeld dat wij van ons zelf hebben overeenstemmen met het beeld dat het publiek van ons heeft? In Singapore is de eerste bibliotheek te vinden waar we

overbodig zijn gemaakt. De Mystery Guest, bekend uit Bibliotheek: vakblad voor de Openbare Bibliotheek, bezocht Sengkang en constateerde dat het inlichtingenbureau was vervangen door de Cybrarian, een soort interactieve praatpaal met een bibliothecaris op afstand. Op papier een weloverwogen besluit. In de praktijk bleek, dat men de vragen niet aan de praatpaal stelde, maar aan de medewerkers van het leescafé. Hoe efficiënt de Cybrarian ook kan zijn, voor een goede dienstverlening leek een door mensen

bezet en goed geëquipeerd inlichtingenbureau een beter alternatief.

Superwoman hoef ik niet te zijn. Een wijze inlichtingenbibliothecaris vind ik al heel veel. En een muggenzifter? Tja, ken uzelve! Maar dat we nog niet overbodig zijn, doet me meer dan goed!

Jos Oegema

De orkestbibliotheek

De NVMB kent vele soorten muziekbibliotheken onder haar leden. Ik bracht een bezoek aan Het Gelders Orkest, om kennis te maken met de wereld van de orkestbibliotheken. Muziekbibliothecaris Hans van der Werf, voorheen hoornist in het orkest, vertelde over zijn werk.

Trefwoorden

Kleinschalig, ten dienste van het orkest, vol historie, vele internationale contacten, grote rol van bibliothecaris voordat het muziek materiaal op de lessenaar staat, vanzelfsprekende diepgaande kennis van de muziektheorie.

Locatie

Het Gelders Orkest heeft Arnhem als standplaats. De bibliotheek is gehuisvest achter de concertzaal Musis Sacrum, in het centrum van de stad, samen met de orkestinspectie. Het geheel beslaat drie kamers: een krappe werkruimte voor de bibliothecaris, een echte bibliotheekruimte voor de collectie en een wat chaotisch aandoende ruimte waar orkestleden en solisten voor en na repetities binnen lopen om hun partijen te verkrijgen.

Collectie

Omvangrijke orkestwerken, met partijen voor alle benodigde instrumenten, uit alle tijden en windstreken. Door de lange historie van het orkest zijn oude collectieonderdelen van muziekhistorische waarde, vooral vanwege de spelaantekeningen. Waar mogelijk koopt het orkest de werken zelf, anders worden deze via de voor iedereen de bekende fa. Albersen gehuurd. Dirigent Martin Sieghart

geeft zijn voorkeur aan bij welke uitgever grote werken moeten worden aangekocht indien dit werk bij meerdere uitgevers uitkomt. Ook bij de huur van materialen kan de dirigent een grote rol spelen. Koorbegeleiding behoort ook tot de taken van het orkest, en dus zitten ook deze werken in het bestand. De educatieve programma's en de composer-in-residence-projecten zorgen voor aanvulling van de collectie buiten het klassieke orkestmateriaal.

Informatie

Orkestleden moeten worden voorzien van hun partijen, liefst ruim op tijd, om goed te kunnen repeteren. De muziekbibliothecaris draagt zorg voor de enorme klus van de betekening, en doet dit voorlopig nog gewoon met potlood. Voor de programma-informatie aan het publiek heeft het orkest een aparte bureaustaf.

Contacten

Met bibliotheken van orkesten in het oosten en zuiden van het land bestaan van oudsher contacten. Buiten het land zijn er velerlei internationale contacten gericht op het verkrijgen van het juiste orkestmateriaal.

Adres

www.hetgeldersorkest.nl
Het Gelders Orkest
Velperbuitensingel 12
6828 CV Arnhem
tel: 026 – 4436560
hans.vanderwerf@hetgeldersorkest.nl

Jos Oegema

muziek op internet (21)

In elke Nieuwsbrief wordt een aantal interessante websites op het terrein van muziek gesignaleerd. Dit is aflevering 21.

Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief waren alle websites op internet toegankelijk. Maar het blijft mogelijk dat de pagina's tussentijds tijdelijk of definitief zijn verwijderd.

DEKAMERVRAAGDEKAMEI MUZIEKKAMERMUZIEKKAMERMUZIEI

Ontmoetingsplaats voor publiek, spelers en programmeurs voor kamermuziek. Achtergrondgegevens, foto's, geluidsfragmenten en contactadressen van professionele ensembles zijn hier verzameld, inclusief een uitgebreide concertagenda. www.dekamervraag.org

overzicht van legale downloadsites? wat zijn de voorwaarden voor legaal downloaden? Deze site kan hierbij hulp bieden. Museekster zet al het nieuws op een rijtje en biedt een overzicht van alle betaalde en onbetaalde downloadsites, met een opsomming van prijzen, snelheden etc. Dat de site van oorsprong gelieerd was aan Napster zegt misschien wat over de overtuigingen van de makers, maar handig is het wel. www.museekster.com

De Vereniging Nederlandse Muziek Ensembles behartigt de belangen van Nederlandse professionele ensembles, die meerjarig subsidie krijgen. Via de ledenlijst zie je al deze ensembles verzameld staan, met verwijzingen naar de eigen websites. Een handig adressenboek dus. www.vnme.nl

Verzamelpplaats voor alle informatie op het terrein van de oude muziek in Nederland. Via 'nieuws' kom je op sites met informatie over oude muziek uit het buitenland. www.oudemuziek.nl

MuSeekster *Muziek zoeken en downloaden*

Veel vragen die men fysiek of digitaal stelt gaan over het downloaden van muziek. Nu is dit voor onze praktijk een hachelijke zaak: wat mag nu wel en niet? waar vind ik een

U kent allemaal onze coverbijbel: The originals van Arnold Rypens? Dat prachtige boek waarin je kunt opzoeken welke covers er van een bepaald nummer bestaan? Welnu, deze site biedt een soort Duitstalige Originals. U vindt een databank met meer dan 61.000 records op deze site, die zowel eenvoudig als geavanceerd afzoekbaar is. Wat deze site bijzonder maakt is de opname van herkomst van samples gebruikt in hiphopnummers. <http://www.coverinfo.de/>

Second Hand Songs

A Cover Songs Database

Voor het Duitse "Coverinfo" hebben we ook een Engelstalige variant: "Second hand songs". Iets minder uitgebreid en alleen afzoekbaar op artiest, song- en albumtitel, maar toch een welkome aanvulling op de eerder genoemde bronnen. Ook deze site bevat gegevens over hiphopsamples. <http://www.secondhandsongs.com/>

De Stichting

Huygens-Fokker bevordert de verspreiding van microtonale muziek in al haar verschijningsvormen. De site bevat vele links naar concerten, lezingen, microtonale bladmuziek, componisten en microtonale muziekinstrumenten. Ook cd's en MP3-files worden op de site van St. Huygens-Fokker aangeboden.

<http://www.xs4all.nl/~huygensf/index.html>

In Haarlem, in een voormalige koekjes- en snoepjesfabriek, bevindt zich een bijzondere concert- en expositieruimte: Studio Grasland. Experimentele muziek en bijzondere samenwerkingsverbanden tussen kunstenaars uit verschillende disciplines doen tijdens festivals als Festival(ton) en Grasshopper Festival vele liefhebbers toestromen. De overzichtelijke site presenteert alle activiteiten. Grasland staat overigens voor "wijdheid, ruimte, vrijheid, vruchtbaarheid en onbegrensde mogelijkheden".

<http://www.grasland.nl/>

Een luxe probleem: wat te doen met overbodig geworden bezit.

Hoe pakt een organisatie als Gaudeamus dit aan? Een bijdrage van bibliothecaris Gerard Broers.

Van de leden van de NVMB heeft Gaudeamus vast niet de grootste bibliotheek: het documentatiecentrum bevat weliswaar heel wat partituren, boeken en geluidsdragers maar Gaudeamus is een kleine organisatie en er werken bij voorbeeld slechts twee part time bibliothecarissen, waarvan ondergetekende er één is. Gaudeamus heeft tot taak het bevorderen van de eigentijdse muziek en zij doet dat onder meer door het organiseren van festivals en concerten in binnen- en buitenland, met als jaarlijks hoogtepunt de Internationale Muziekweek, een compositiewedstrijd voor jonge componisten. Deze wedstrijd staat internationaal in aanzien en elk jaar stromen dan ook partituren in groten getale binnen en krijgen dan een plaats in de bibliotheek. Dit is één van de

manieren waarop de bibliotheek gevoed wordt maar er zijn andere: giften van uitgevers bijvoorbeeld. In de loop der jaren groeide de collectie en ontstond er een ruimtegebrek waartegen wij iets moesten ondernemen. Een mogelijkheid tot ruimtebesparing diende zich aan toen bleek dat in de ruim vijftig jaar dat Gaudeamus aan het verzamelen was, in het bezit van de bibliotheek veel doublures waren terecht gekomen. Toen dat was vastgesteld hoefden we nog "slechts" een goede bestemming vinden voor die dubbele exemplaren.

Netwerken

Daartoe heb ik eerst met Martie Severt en met Gert Floor een e-mail correspondentie gevoerd om te kijken of dit probleem misschien gemeenschappelijk opgelost zou kunnen worden via de vereniging. Hoewel het een bekend probleem is, waarover ook wel is nagedacht, bleek op korte termijn geen

gemeenschappelijke voorziening te treffen. Maar wij hadden wel haast. Daarom hebben we vervolgens onze eigen buitenlandse kennissenkring van Muziek Informatie Centra en andere instellingen per e-mail aangeschreven met een kenschets van ons aanbod. Op deze aanbieding (Gaudeamus zou de portokosten voor zijn rekening nemen) kregen wij maar heel weinig respons. Wat die terughoudendheid veroorzaakte? Ik kan slechts gissen. Maar uiteindelijk heeft de actie toch resultaat gehad. Twee bestemmingen hebben we gevonden in Argentinië, een in China, een in Mongolië en bijna een in Indonesië. Op één, de Chinese, na hebben deze bestemmingen de volgende

eigenschap gemeen: zij hadden ooit persoonlijk contact met ons en zodoende een beeld van de bibliotheek en de collectie. Het lijkt wel alsof dit persoonlijk contact voorwaarde is geweest om interesse te wekken. Gaudeamus was nu weliswaar heel wat partituren kwijt maar het probleem vond uiteindelijk pas echt een oplossing toen Hanneke Kuiper belangstelling voor het materiaal toonde en de bereidwilligheid had om het in de OBA te huisvesten. Zodat we nu onder goede condities begin 2005 kunnen verhuizen naar onze nieuwe locatie, het Nieuwe Muziekgebouw aan het IJ.

Gerard Broers

Berichten uit het veld en ander nieuws

Centrale Discotheek wint innovatieprijs

De Centrale Discotheek Rotterdam heeft op 25 november de NVB-OB innovatieprijs voor openbare bibliotheken ontvangen van de NVB, de beroepsvereniging voor bibliothecarissen. De NVB reikt deze prijs tweejaarlijks uit aan bibliotheken die een bijzondere bijdrage leveren aan de vakinhoudelijke ontwikkeling in het openbare bibliotheekwerk. Tijdens het jaarlijkse congres van de NVB ontving Michiel Laan, directeur van de Centrale Discotheek, de NVB-OB innovatieprijs, bestaande uit een kunstwerk, uit handen van juryvoorzitter Sjaak Driessen

In het juryrapport betoogt voorzitter Sjaak Driessen, in het dagelijks leven directeur van de openbare bibliotheek in Wageningen, dat de Centrale Discotheek reeds gedurende een reeks van jaren leiderschap toont als het gaat om vernieuwing in de bibliotheeksector. "De Centrale Discotheek pakt juist dan ontwikkelingen op als de markt er rijp voor is en als het technisch ook kan. En altijd vanuit het perspectief: wat vindt de klant handig?"

De jury noemt de stijl van opereren non-conformistisch, vaak eigenwijs, maar altijd gericht op samenwerking. De Centrale Discotheek heeft een prachtsite waar zelfs de muziekindustrie jaloers op is, introduceerde toentertijd nieuwe services, zoals telefonische bestellingen met voice respons technieken, en is gewend om in de bibliotheekwereld voor de muziek uit te lopen. Het credo "We kunnen

geen dag zonder Bach' verdient volgens Sjaak Driessen daarom een eigentijdse vertaling: 'Geen week zonder Centrale Discotheek'.

(Bron: persbericht CDR)

Fonos, één jaar online, publiceert eigen charts

12 November 2004 was het precies een jaar geleden dat het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid van start ging met de website www.fonos.nl. Via dit initiatief kunnen consumenten oude lp's, die niet meer in de handel verkrijgbaar zijn, op cd aanschaffen. De lp's worden daartoe, voor een bedrag van €19,95, op bestelling gedigitaliseerd en verzonden. Het gedigitaliseerde materiaal wordt op een server gezet, zodat bij vervolgbestellingen eenvoudig kopieën gemaakt kunnen worden.

Sinds de start van de dienst zijn inmiddels ruim 7300 albums verkocht, meldt Machgiel Bakker, manager RTVM bij Beeld en Geluid, aan Muziek en Beeld. "Door de prijs van het digitaliseren en oppoetsen van de lp's moeten wij minimaal vijf exemplaren van een album verkopen, voordat wij uit de kosten zijn. Gelukkig voldoen honderden titels inmiddels aan die norm. Met dit soort aantallen is het ook mogelijk een eigen hitlijst te publiceren", aldus Bakker, die in het verleden onder meer directeur was van de Stichting Mega Top 100. "Vanaf vandaag plaatsen we elke maand een lijst met de 25 bestverkochte albums op onze website. Bovendien zetten we, voor de freaks, ook de maandlijsten van het

afgelopen jaar online. Uit al die charts is tevens een jaarranglijst samengesteld." De vijf albums waarvan het afgelopen jaar de meeste exemplaren via Fonos zijn verkocht, zijn:

- Hauser Orkater - Zie De Mannen Vallen (1979)
- Frank Boeijen en Woutje Pennings - Frank Boeijen en Woutje Pennings (1978)
- Partner - A Man-Size Job Requires A Man-Size Meal (1978)
- Spin - Spin (1976)
- Alexander Curly - Zilverdael (1979)

De complete opsomming is te vinden op www.fonos.nl/fonos2/store/charts?request=browse&period_type=X.
(Bron: © Muziek en Beeld 2004)

Digitaal muziek lenen komt dichterbij met overeenstemming tussen Centrale Discotheek en Naxos

De Centrale Discotheek Rotterdam en cd-label Naxos zijn deze week overeengekomen dat de cd-catalogus van Naxos als eerste beschikbaar wordt gesteld voor de dienst DigiLeen. Met deze dienst kunnen leden van de Centrale Discotheek over enkele maanden digitaal muziek lenen via internet.

"Internet speelt eens steeds belangrijkere rol bij het beluisteren en ontdekken van muziek. Er groeit nu een generatie op voor wie het veel minder vanzelfsprekend is dat muziek door middel van een geluidsdrager kan worden verkregen," aldus Michiel Laan, directeur van de Centrale Discotheek. In deze ontwikkeling ziet de Centrale Discotheek mogelijkheden om haar doelstelling – mensen laten kennismaken met muziek – in het digitale tijdperk te verwezenlijken.

Challenge Records, de distributeur van het label Naxos, was al snel enthousiast over DigiLeen. Hierdoor wist Challenge Naxos ervan te overtuigen haar repertoire digitaal uit te lenen. Voor Naxos en Challenge Records betekent DigiLeen een goede promotie van hun cd's, die leners na beluistering kunnen kopen in de winkel of via internet. De catalogus van Naxos omvat een zeer breed repertoire van zowel de grote componisten als onbekendere pareltjes. Voor DigiLeen vormt deze collectie een solide basis.

De lancering van DigiLeen staat gepland voor de eerste helft van 2005. Net zoals de Centrale Discotheek in 1961 begon met het uitlenen van klassieke lp's, wordt nu ook in het digitale domein begonnen met het aanbieden van klassieke muziek. Met DigiLeen haalt de lener een muziekbestand op naar de eigen harde schijf. Dit bestand is gedurende een beperkte periode afspeelbaar. Via DigiLeen wordt dus geen muziek verkocht, dat behoort immers tot het terrein van de platenzaken en platenmaatschappijen. (Bron: persbericht CDR)

Licht uit in Litouwse (muziek)bibliotheken "A Candlelight of Hope"

On 17 November 2004 at 5 pm electric light went out in the majority of Lithuanian libraries. The reason for that was neither a breakdown nor electricity saving. It was done with the purpose of drawing the attention of the Lithuanian people to the aloofness of the state authorities; the aim was also to demonstrate the damage that is being done to the nation's material and spiritual well being and the fact that the guilty ones for the famine of books and information are not librarians.

The financial means that are allocated to Lithuanian libraries for the acquisition of books are less than 1 litas (0.19 euro) per person while in Estonia this figure equals to 2.32 euro, in Sweden – 5.04 euro, in Finland – 8.13 euro and in Denmark – 9.27 euro. In the past ten years the debt of the state to the libraries grew up to 30 million litas. This sum was to be spent for book purchasing.

On 17 November the readers at the Lithuanian Music Library and other public libraries were not attended for 5 minutes. The five minutes were spent in silence, with all the computers and the equipment for listening to music turned off, and in the candlelight. Though the customers could not make use of the library stock they did not resent the situation. On the contrary, they supported the librarians' requirements. One of the customers of the Lithuanian Music and Art Library, a famous flute player, was even more categorical: "You should take very drastic measures, like not attending customers during the creative "rush hours".

Petras Zurlys, the Chairman of the Lithuanian Librarians Association, told that this action was only a preventive and symbolic measure, an indication that the cultural impoverishment is not the concern of the people in culture

solely. The music libraries fully support the initiative of their colleagues and will participate in the similar actions in future.

OPROEP NIEUWE LEDEN PROGRAMMACOMMISSIE

Helaas zien twee leden van de programmacommissie zich, door verandering van functie binnen hun bibliotheek, genoodzaakt afscheid te nemen van de programmacommissie: Anja Crajé en Jantien Dubbeldam.

Daarom roepen wij hierbij belangstellenden op om hun plaats in de commissie in te nemen. Met name collegae die werkzaam zijn in een openbare, wetenschappelijke of conservatoriumbibliotheek, omdat de twee leden die in de commissie blijven zitten beiden in een speciale muziekbibliotheek werkzaam zijn.

Wij vergaderen regelmatig maar doen ook veel per e-mail. Onze voornaamste 'klussen' zijn het voorbereiden van de jaarlijkse studiemiddag en studiedag. Dus: wie blaakt van ideeën kan bij ons informatie inwinnen, waarna in het bestuur van de NVMB een voordracht zal worden gedaan. Wij wachten de reacties met belangstelling af!

Charlotte Sienema, secr. programmacommissie (c.sienema@mco.nl)

Els van Swol, voorz. programmacommissie (e.van.swol@muziekgroep.nl)

colofon

nvmb nieuwsbrief, jaargang 8, nummer 3, december 2004

issn: 1567-116x

Kopij voor de Nieuwsbrief per e-mail naar Luuk Hoekstra: e-mail: lhoekstra@probiblio.nl
Redactie: Luuk Hoekstra (ProBiblio, Hoofddorp), Roelof Huisman (O.B. Assen), Jos Oegema (O.B. Deventer), Frans Westgeest (De Bieb voor de Zaanstreek), Bert Schoones

Druk: ProBiblio
Logo: Circus Sinistra

NVMB-secretariaat: Martie Severt, Muziekcentrum van de Omroep, Postbus 125, 1200 AC Hilversum
tel: 035-6714181, fax: 035-6714189, e-mail: m.severt@mco.nl

nvmb website: www.nvmb.nl